

opusdei.org

Familjens naturliga kallelse är att uppfostra sina barn

Under den allmänna audiensen den 20 maj talade påven Franciskus om familjens fostrande dimension. Han sade att föräldrarna måste lära sig att kräva av sina barn men med tålamod utan att de tappar modet.

2015-05-26

Idag skall vi reflektera över en viktig sida av familjen, nämligen dess

naturliga kall att uppfostra sina barn för att de skall växa i ansvar för sig själva och andra. Vad Paulus säger är viktigt: "Ni, barn, lyd era föräldrar i allt, ty så bör det vara bland kristna. Ni fäder, reta inte upp era barn, då tappar de modet" (Kol 3:20-21) . Det är en klok regel: att lära barn att lyssna till och lyda sina föräldrar, som inte får befalla på ett negativt sätt för att barnen inte skall tappa modet. Barnen måste få växa utan att tappa modet, steg för steg. Om ni föräldrar säger till era barn: "Låt oss gå upp för den här trappan," och ni tar dem i handen och hjälper dem att gå upp ett steg i taget, går allting väl. Men om ni säger: "Gå upp!" – "Men jag kan inte" – "Gå upp!", då är det att reta upp barnen, att begära att de gör saker de inte kan. Därför måste förhållandet mellan föräldrar och barn styras av stor klokhets och jämvikt. Barn, lyd era föräldrar, ty så bör det vara bland kristna. Och ni föräldrar, reta inte upp era barn

genom att begära att de gör sådant de inte kan. Så måste man göra för att barnen skall växa i ansvar för sig själva och andra.

Det kan verka en självklarhet, men i vår tid finns det många svårigheter. Det är svårt för föräldrarna att uppfostra sina barn när de bara träffar dem på kvällen när de kommer hem trötta från jobbet. De som har lyckan att ha ett jobb! Det är ännu svårare för separerade föräldrar, som tyngs av detta. Det är inte bra när pappan talar illa om mamman och mamman om pappan. Jag vill säga till separerade föräldrar: använd aldrig barnen som gisslan! Ni separerade på grund av olika svårigheter och orsaker, livet har gett er denna prövning, men det får inte vara barnen som bär bördan av separationen. De får inte användas som gisslan mot den andra föräldern. När de växer upp måste de få höra mamman tala väl om pappan, även

om de inte är tillsammans, och pappan tala väl om mamman. För separerade föräldrar är detta mycket viktigt och mycket svårt, men de kan göra det.

Men frågan är framför allt: hur skall man uppfostra? Vad har vi idag för tradition att föra vidare till våra barn?

“Kritiska” intellektuella av alla slag har tystat föräldrarna på tusen olika sätt för att skydda de unga generationerna från skador – verkliga eller inbillade – av uppfostran i familjen. Familjen har bland annat anklagats för auktoritarism, favoritism, konformism och känslomässigt förtryck som skapar konflikter.

Det har uppstått en klyfta mellan familj och samhälle, mellan familj och skola. Det fostrande förbundet mellan samhälle och familj har idag brutits, för det ömsesidiga

förtroendet har underminerats. Symptomen är många. I skolan har relationerna mellan föräldrar och lärare skadats. Ibland förekommer spänningar och ömsesidig misstro. Det går förstås ut över barnen. Å andra sidan finns det allt fler så kallade "experter", som tar över föräldrarnas roll också i uppfostrans mest känsliga sidor. "Experterna" vet allt om känslolivet, om personligheten och utvecklingen, om rättigheter och skyldigheter: mål, motiveringar och tekniker. Och föräldrarna kan bara lyssna, lära och anpassa sig. De har berövats sin roll och blir ofta överdrivet oroliga och possessiva gentemot barnen, så till den grad att de aldrig tillrättavisar dem: "Du får inte tillrättavisa ditt barn.". Föräldrarna överlämnar barnen alltmer åt "experterna", också när det gäller de mest känsliga och personliga sidorna av deras liv, och åsidosätter så sig själva. Så löper föräldrarna risken att utesluta sig

själva från barnens liv. Och det är allvarligt! Idag förekommer sådana fall. Jag säger inte att det alltid sker, men det förekommer. Lärarinnan i skolan förebrår barnet och skriver en anmärkning till föräldrarna. Jag minns en personlig anekdot. En gång när jag gick på lågstadiet sade jag ett fult ord till min lärarinna. Hon var en duktig kvinna och kontaktade min mamma. Mamma kom dagen därpå, de talade med varandra, och sedan kallade de på mig. Inför lärarinnan förklarade min mamma att det jag gjort var något fult, som man inte skall göra. Men mamma gjorde detta med stor ömhet och uppmanade mig att be henne och lärarinnan om förlåtelse. Jag gjorde så, och sedan var jag nöjd för jag trodde att det hela hade slutat väl. Men det var bara första kapitlet! När jag kom hem började det andra kapitlet... Men om en lärarinna gör så idag, kommer nästa dag en förälder, eller bägge två, och förebrår henne, för "experterna"

säger att man inte skall förebrå barn på det sättet. Mycket har förändrats! Därför får inte föräldrarna utesluta sig själva från barnens fostran.

Det är uppenbart att detta förhållande mellan familj och skola inte är bra. Då finns ingen harmoni, ingen dialog, och det uppstår motsättningar i stället för samarbete mellan familjen och andra fostrande institutioner.

Hur hamnade vi här? Säkert fanns det begränsningar förr hos föräldrarna eller rättare sagt hos vissa uppfostringsmodeller. Men det är också sant att det finns vissa misstag som bara föräldrar får göra, för de kan kompensera dem på ett sätt som ingen annan kan. Å andra sidan vet vi att livet har blivit snålt med tid för att tala, reflektera och diskutera. Många föräldrar har "kidnappats" av arbetet – pappa och mamma måste arbeta – och av andra

bekymmer. De besväras av barnens nya krav och av hur invecklat livet är nuförtiden – vi måste acceptera det som det är – och de lamslås av rädslan för att göra fel. Men problemet handlar inte bara om att tala. En ytlig dialog leder inte till något verkligt möte mellan tankar och hjärtan. Låt oss istället fråga oss: försöker vi verkligen förstå var barnen verkligen befinner sig på sin vandring? Var är deras själ i verkligheten, vet vi det? Och framför allt: vill vi veta det? Är vi övertygade om att de i grund och botten längtar efter att vi gör det?

De kristna gemenskaperna är kallade att stötta familjernas fostringsuppdrag, och det gör de framför allt med hjälp av Guds Ord. Aposteln Paulus påminner om att plikterna mellan föräldrar och barn är ömsesidiga: “Ni, barn, lyd era föräldrar i allt, ty så bör det vara bland kristna. Ni fäder, reta inte upp

era barn, då tappar de modet" (Kol 3:20-21). Grunden för allt är kärleken, den som Gud ger, den som inte är "utmanande, inte självisk, den brusar inte upp, den vill ingen något ont. ... Allt bär den, allt tror den, allt hoppas den, allt uthärdar den" (1 Kor 13:5-6). Också i familjelivet måste man stå ut med varandra, det krävs mycket tålamod för att stå ut med varandra! Men livet är sådant. Livet äger inte rum i ett laboratorium utan i verkligheten. Jesus själv genomgick uppfostran i familjen.

Också i detta fall fullbordar nåden hos Kristi kärlek det som är nedlagt i människonaturen. Det finns många underbara exempel på kristna föräldrar som är fulla av mänsklig vishet! De visar att god fostran i familjen är ryggraden i humanismen. Dess utstrålning i samhället är en resurs som kompenserar de brister, sår och luckor i faderskap och moderskap

som drabbar mindre lyckligt lottade barn. Denna utstrålning kan göra verkliga under. Och i kyrkan sker sådana under varje dag!

Jag ber Herren att ge de kristna familjerna den tro, den frihet och det mod som krävs för deras uppdrag. Om uppfostran i familjen återfinner sin självkänsla, skall mycket förändras till det bättre för osäkra föräldrar och besvikna barn. Det är dags för fäder och mödrar att återvända från sin exil, för de har själva utvisat sig från barnens uppfostran, och helt och fullt tar på sig sin fostrande roll. Låt oss hoppas att Herren skall ge föräldrarna denna nåd: att inte utvisa sig själva från barnens uppfostran. Och dit når vi bara genom kärlek, ömhet och tålamod.

© Copyright - Libreria Editrice
Vaticana

Översättning: Olof Brandt
(Vatikanradion)

Libreria Editrice Vaticana /
Rome Reports

.....

pdf | Dokument automatiskt skapad
från [https://opusdei.org/sv-se/article/
familjens-naturliga-kallelse-ar-att-
uppfostra-sina-barn/](https://opusdei.org/sv-se/article/familjens-naturliga-kallelse-ar-att-uppfostra-sina-barn/) (2026-03-03)